

BOJI SE BLIŽAJO KONCU

Včeraj je bilo iz glavnega stana v Tuniziji uradno naznanjeno, da je bilo od petka do nedelje vjetih nad 50,000 Nemcev in Italijanov. Poročilo pravi, da je med ujetniki največ Nemcev. Amerikanci so vjeli tri nemške generale, Angleži pa enega.

Severno od Tuniza se je nemška 15. oklopna divizija podala angleški sedmi oklopni diviziji. Petnajsta nemška divizija je bila najboljša divizija februarja Rommela in se je borila dve leti v vseh bojih v Afriki. Angleška sedma oklopna divizija pa je del Montgomeryjeve osme armade, ki je gnala Rommelovo armado iz Egipta celo pot ob obrežju Sredozemskega morja v Tunizijo.

Alžirski radio naznanja, da se kampanja v Tuniziji blizu koncu in da Amerikanci, Angleži in Francozi naglo napredujejo in da se Nemci in Italijani predajajo. Večje skupine nemških in italijanskih vojakov med Bizerto in Tunizom so obkoljene in se bodo morale podati ali pa bodo pobite.

Včeraj ni bilo v Tuniziji videti v zraku nobenega nemškega aeroplana in izglada, kot da se je nemška zračna sila popolnoma umaknila iz bojev in je na njeno mesto prišla angleška vojna mornarica.

Ostanki Rommelove armade se umikajo na polotok Bon, zavezniški aeroplani pa jih neumajeno zasledujejo. Angleške bojne ladje so bombardirale poglavito pristanišče na polotoku Kelibio.

Afrika od časa Napoleona ni videla tako velikih bojev. Napoleonova armada je bila sicer uničena, toda sedanja nemška in italijanska armada je mnogo večja in čaka jo popolno uničenje. Zavezniški sovražne vojske ali love ali pa streljajo, ako se jim postavijo v bran.

Medtem ko Amerikanci, Angleži in Francozi zadajajo sovražniku hude vdarce na kopnem, angleški rušilec in druge lahke ladje strajajo celo tuniški obal, da Nemci in Italijani ne bi mogli pobegniti. Toda opaziti ni nobenega transportnega parnika, ki bi vozil vojske, le tu in tam so angleške bojne ladje našle kak čoln, v katerem so skušali Nemci ali Italijani pobegniti.

Nemški generali, ki so jih Amerikanci vjeli, so: Weber, Mantuffel in Krause; Angleži pa so vjeli generala Borowietz-a.

Skozi Stockholm prihaja iz Berlina poročilo, ki pravi, da sta iz Tunizije odpotovala feldmaršal Erwin Rommel in general Dietrich von Arnim. Poročilo pa ne pove, kjer se sedaj nahajata.

Berlinski dopisnik stockholmškega lista Dagens Nyheter poroča, da osiškani armadi na Bon polotoku v Tuniziji sedaj povleče italijanski general Giovanni Messe.

Nad 400 ameriških aeroplanov, med njimi mnogo letelcev trdnjav, je včeraj napadlo veliko italijansko pristanišče Palermo na Siciliji. V pristanišču je nastalo mnogo požarov, ki jih je bilo mogoče videti na razdaljo 50 milj.

Zadnje radijsko poročilo naznanja, da je bilo od petka v Tuniziji vjetih 64.000 Nemcev in Italijanov, 42.000 pa jih je bilo ubitih.

Iz Jugoslavije

Poroča Office of War Information, Washington, D. C.

JUGOSLOV. DLJAKI SE UPIRAJO

Washington. — Od nacistov kontrolirani beograjski list Novo Vreme, je pred kratkim poročal, da so po daljšem presledku gerilski boji zopet zagoreli v Srbiji. v bližini Požarevca. Patriotični guerileci so pod vodstvom dijakov, katere list obtožuje, da s svojimi oddelki borbenih Jugoslovancev sabotirajo "novi red", katerega osiškje skuša s tolikim trdom uvesti na Balkan.

Glasom brzojavke, objavljene v listu Novo Vreme, katero je prejel OWI so organizirale okupacijske čete več kazenskih pohodov proti tem nevidnim patriotskim oddelkom. Po navadi trpe pod njimi največ mirni ljubni domačini, osumljeni, da pomagajo patriotom, dočim se guerileci umaknejo globlje v gore in zadržijo za seboj vojaštvo osiškje, nakar mu prekinejo zvezo z izhodščim in jih tako nevtralizirajo.

Dvoje smrtnih obsodb v škandalu na Hrvaškem

Washington. — Švedski časopis Svenska Dagbladet objavlja brzojavko, katero je prejel OWI, ki poroča o "veliki senzaciji" v zasedeni Jugoslaviji zaradi obsodbe dveh vladnih uradnikov. obtoženih izsiljevanja v velikem obsegu in tihotapstva z valutami. Švedsko poročilo daje imena "sekretarja Havraneka in finančnem nihterstvu in Kolaka, šefa oddelka v zunanjem ministerstvu."

V brzojavki Švedskemu listu Uppsala Nya Tidning je rečeno, da je hrvaška policija, katero kontrolirajo nacisti, izjavila, da bodo sorodniki oseb, ki so "nevarni za javni mir in red", mogle biti poslone v koncentracijska taborišča, a njihovo imetje zaplenjeno.

Suša v zahodni in osrednji Jugoslaviji

Washington. — Glasom brzojavke, katero je prejel švedski časopis Dagens Nyheter in preko njega OWI, je huda suša zadela široke predele zahodne in osrednje Jugoslavije, tako da se je bati "poljedelske katastrofe". Vsi ribniki in močvirja v tem ozemlju so se popolnoma osušila, pravi poročilo, ki dodaja, da "take suše ob tem letnem času še nikoli ni doživel."

Jugoslovanski časopis, ki ga je dobil v roke OWI pravi, da so bili meščani Sarajeva "še zadnjič" opozorjeni na to, da morajo odstraniti iz podstrešja vse gorljive snovi, ter da morajo urediti domača sklonišča ali pa izkoptati järke na dvoriščih in po vrtih. Časopis svari, da bodo oni, ki se ne bi pokorili "kaznovani z zapornimi ali težimi globami."

Poglavnik prenovi vlado

Washington. — Najnovejša sprememba v hrvaški kvizlingški vladi govore o težavah poglavnika in njegovega režims. Nedavno je poglavnik imenoval za ministra prava dr. Jožef Dumanžić-a ki je prevzel posle dr. Andrija Artukovića, zdaj ministra za zunanje zadeve. Ustasška organizacija je izgubila svojega generalnega tajnika dr. Scholtz-a, ki je postal državni svetnik. Njegov naslednik kot generalni tajnik je dr. Sušić kakor trde poročila, ki jih je dobil OWI.

VEST IZ LJUBLJANE

Ustanovitev korporacij za Ljubljansko pokrajino

V mesecu decembru se je sestala v Ljubljani korporacija svobodnih profesij in umetnikov za Ljubljansko pokrajino. Predsednik je bil ing. Pirkmajer, odbor pa naslednji:

Dr. Andrej Kuhar in Stanok Knez, pod-odbor za pravo in trgovino.

Dr. Anton Rajc in dr. Kmet, pod-odbor zdravnikov.

Ing. Boleslav Likar, tehnični pod-odbor.

Dr. Branko Vrecon in prof. Sasa Santelj, pod-odbor umetnikov. (JIC.)

Raba sulfanilamide v Rusiji

Dr. Vladimir Lebenko, kirurg Prvega moskovskega zdravniškega instituta, je dal konvenciji American Neurological Association poročilo, v katerem je navedeno, da je takozvana sulfanilamida ali okrajšano sulfa, pomagal zmanjšati smrtnost med ruski vojski ranjenimi na fronti v toliko, da zdaj umrje komaj 15% ranjenec, dočim jih je v zadnji in v prejšnjih vojnah pomrlo od 60 do 70 odstotkov.

Velika medikalna vrednota sulfe je pa še posebno vidna pri zdravljenju ranjenec, ki so zadobili lobanjske poškodbe.

Konvencija omenjene asociacije se je vršila v New Yorku pretekli teden.

Bolgarske šole zaprte iz "varnostnih" razlogov

Washington. — OWI je pred kratkim prejel poročilo rimskega poročevalca švedskega lista Stockholm Tidningen, glasu katerega so bile bolgarske šole zaprte dne 1. maja iz "varnostnih razlogov". Švedski list pravi, da je to "mnogo bolj zgodaj kot ponavadi" in da se to dozdaj še ni dogodilo v vsem poteku te vojne.

Bolgarija ima vlado strožarja v skrajnem jugovzhodnem kotu Evrope in mora biti pripravljena na vse. Vojna živcev proti Bolgarom je postala bolj napeta. Poleg Španije, je Bolgarija edini postranski vhod, skozi katerega bi zavezniški mogli vdreti v Evropo," pravi Stockholm Tidningen.

Uspehi pri Novorosisku

Poročilo iz Moskve naznanja, da so Rusi v enem tednu uničili 930 nemških aeroplanov, sami pa so jih izgubili 235. — Rdeča armada je zdobila vse nemške protinapade v bližini Novorosiska.

Ruski aeroplani so tudi bombardirali železniška križišča in postaje za nemško fronto. Tako je bilo uničenih več vlakov z vojnimi materijalom v Brian-sku, Poltavi, Kirovu, Belgorodu in po drugih mestih.

Na Kavkazu Rusi napadajo ob Črnem in Azovskem morju. Potopljenih je bilo 10 osiških ladij, ki so najbrže skušale prepeljati vojaštvo s Kavkaza na Krim. Rusko opoldansko poročilo naznanja, da je bil včeraj v Črnem morju potopljen en nemški transportni parnik.

Rdeča armada je v ofenzivi na celi fronti Na osrednji fronti pri Smolensku so ruski aeroplani razbili 40 osiških železniških voz, štiri lokomotive, dva aeroplana in 35 trukov.

MUSSOLINI JE BIL SPET NA BALKONU

London, 5. maja. — Benito Mussolini, ki je spet govoril z balkona palače Venecije, je Italijanom ali boljše fašistom, ki so ga prišli poslušati, zatrdil, da se bo Italija zopet povrnila v Afriko. Tozadevno poročilo je dal rimski radijo.

Poročilo povzeto po rimskem radiju dalje pravi, da je bil Mussolini sprejet in pozdravljen z navdšenjem in prisrčnostjo, ki se je izražala v vzklikih, "Duče, Duče!" S temi vzkliki so ga pozdravili, ko je stopil na balkon, da zapriše nove člane direktorata fašistične stranke.

"Pred devetimi leti" je dejal Mussolini, "je bil s tega balkona naznanjen zaključek afriške kampanje in ustvaritev italijanskega imperija. Ta stvar pa je vsekakor ni končana sprič sedanjih situacije, ker Italija je nesmrtna in mi moramo znagati."

Mussolini je ob koncu svojega govora postal tako razburjen, da je pri svojih zaključnih besedah glasno vpil, da Italija bo zmagala.

Najvišja prestolica

La Paz, prestolnica republike Bolivija ima 12,000 čevljev morske višine in je zato najvišja prestolica na svetu.

Angleško prošlo o zračnih izgubah v mesecu aprilu

Poročilo United Pressa, povzeto po londonskem radiju, navaja, da so osiškni izgubili tekom meseca aprila letos 633 letal v Severni Afriki, medtem, ko je RAF zgubila samo 336 letal v napadih na evropski kontinent.

Približne izgube so zabeležene v naslednjem redu:

Izgube v evropskem vojnem teatru—RAF., 336 letal; nemška Luftwaffe, 74 letal.

Izgube na Srednjem Vzhodu—RAF., tri letala; osiškni pa 32 letal.

Izgube v Severni Afriki—zavezniški, 195 letal; osiškni, 633 letal.

Izgube v Indiji in na Burmi—RAF., devet letal; Japonci pa enajst letal.

VAŽEN ADAMIČEV SESTANEK V WASHINGTONU

Chicago. — (SANS)—Louis Adamič, častni predsednik Slovenskega ameriškega narodnega sveta, je inel 5. in 6. maja važno konferenco v Washingtonu, D. C., z državnim podtajnikom Summerjem Wellesom in z uradniki Office of War Information in Office of Strategic Services. Razgovor je bil v zvezi z interesi Slovencev v stari domovini.

General Barth je tudi izgubil življenje pri letalski nesreči na Islandiji

Washington, D. C. — Vojni department je naznanil, da je bil med 14 osebami, ki so izgubile življenje, ko je tresčilo na tla v Islandiji letalo, v katerem se je vozil general Andrews, tudi brigadni general Charles H. Barth.

Barth, ki je bil star 39 let, je bil načelnik Andrewsovega generalnega štaba. Njegov oče je bil tudi general v ameriški armadi.

Generalni poročnik in poveljnik ameriških čet na evropskem kontinentu, Frank M. Andrews, ki je zgubil življenje v tej letalski nesreči, je bil nadomestjen po generalnemu majorju, William S. Key-ju.

V tej nezgodi je našel smrt tudi ameriški metodistični nadškof Leonard, ki se je nahajal na kontinentu z namenom, da poseti ameriške fante v Angliji, na Irskem in v Islandiji, kjer je padlo letalo na tla in se razbilo. Nadškof Leonard je pastiral v okrožju Buffalo do leta 1932, odletel naprej pa je bil za nadškofa v Pittsburghu, Pa.

Vse ostale žrtve nesreče so bili ameriški vojaški častniki, ter časnikar Morrow Krum iz Chicaga. Od vseh oseb, ki so bile v letalu, je ostal živ samo štabni narednik George A. Eifel iz Columbusa, Ohio.

Devet žensk rešenih na morju

London, 5. maja. — Devet angleških žensk, ki so bile na poti v Anglijo, da tamkaj dobe delo v vojni industriji, je bilo te dni pripeljanih v neki britski pristan zaeno z 56 člani posadke holandske trgovske ladje, ki je bila torpedirana na morju. Brodolomce, ki so se rešili je našla na morju majhna angleška korveta, kakor pravi poročilo admiraltete.

Uboji kvizlingi!

London, 5. maja. (ONA). — Švedski novinar poroča, da je pred kratkim obhajal svoj 71. rojstni dan Emil Hacha, lutkarjski predsednik tekočnega protektorata Češke in Moravije, ter je pri gostiji, ki so mu jo priredili ob tej priliki, bil bolj podoben mrliču nego živemu človeku.

V knjigi, ki je ravno izšla, piše Gosta Block, da je bila tista

SREČANJE MED AMERIKANCI IN ANGLEŽI

Ameriški Sgt. Joseph Randall iz State Center, Iowa (desno) in Sgt. William Brown iz Anglije se pozdravita na cesti, kjer sta se nujni armadi združili v Tuniziji.

ZIVILSKI POLOŽAJ V MESTU NEW YORKU

New York, 7. maja. — Poročilo komisarja za živilske trge v New Yorku, ki je bilo objavljeno včeraj, podaja približno sliko živilske situacije v tej ogromni velemetropoli, kajti iz poročila Mr. Daniela P. Wooleyja je razvidno, da prihaja sedaj na tri glavne farmarske trge v New Yorku komaj četrtino količine živil, ki so bile navadno dostavljane na te trge.

Tekom preteklega meseca, je dejal Wooley, je bilo pripelanih 308 tovorov živilskih produktov na tri glavne trge, ki so, Gansevoort Market, na vzhodni nižji strani mesta; Bronx Terminal Market in Brooklyn Terminal Market. V aprilu leta 1942 je bilo na te trge pripeljanih 1205 tovorov ali dovozov živeža.

Posebno občutno je v mestu pomanjkanje krompirja. V lanuva krompirja dana na razposkem aprilu je bilo dostavljeno v mesto več kot štiri in pol milijone funtov krompirja. Letos pa je bilo pripeljanega na tri glavne trge samo 212.200 funtov krompirja.

Farmarji dolžijo hudo zimo za pomanjkanje živil v tem času leta.

Živilski veščaki pa so mnenja, da farmarji nečesto dostavljajo živil zato, ker se nahajajo na vseh trgih inspektorji pravično razdeljena.

OPA, ki pazi, da se ne knjiže stropne cene. Farmarji radi tega najbrž raje prodajajo svoje produkte nelegalnim tržiščem, za katere nakupujejo živila posebni agentje, ki plačajo farmarjem višje cene, nego so dolet. V aprilu leta 1942 je bilo voljene po OPA administraciji. Pritožbe pa so prišle tudi proti županu La Guardiiji, ker je dovolil, da je bila zadnja dostopnanje krompirja. V lanuva krompirja dana na razposkem aprilu je bilo dostavljeno v mesto samo mestnim tržiščem, medtem, ko na ostalih trgih ni bilo moč dobiti nobenega krompirja. Poseben odbor, sestavljen iz predstavnikov delavskih uinij in manjših razpečevalcev živil, kakor tudi večjih verižnih in drugih trgovin, je sestavil in poslal županu brzojavko, v kateri apelira nanj naj skuša v bodočnosti poskrbeti, da bodo v mestu dostavljena živila bolj pravično razdeljena.

HESSOVA DRUŽINA V ANGLIJI

London, 6. maja. — William J. Thorpe, laborit, je v nižji zbornici predložil vprašanje, v katerem je bilo namignjeno, da se nahaja v Angliji žena oziroma družina Rudolfa Hessa, ki je priletel z letalom v Anglijo v letu 1941, ter po nesreči pristal na Škotskem in je bil potem obdržan kot vojni ujetnik na Angleškem.

Thornovo pisano vprašanje, katero je bilo predloženo premijeru Churchillju, zahteva pojasnila, če rabi Hess za vzdrževanje sebe in svoje družine, ki je sedaj v Angliji, tistih petnajst tisoč funtov, (\$60.000) katere je prinesel s seboj v vrednostnih papirjih, ki je pristal

na Škotskem.

Na slšno vprašanje Thorna v zbornici lanske leto, je bil dan odgovor, da Hessova žena sploh ni v Angliji, ter da ni niti mišljeno, da bi se ji dovolilo priti tja.

Radijsko omrežje, NBC pa zdaj poroča sledeče:

Britska javnost ugiblje kaj naj pomeni naznanilo, oziroma omemba v zbornici glede Hessove družine. Ali je bivši Hitlerjevi deputit res dobil svojo družino k sebi?

Vsakdanji britski človek, kakor tudi večina uradništva pri vladi, je pa še bolj radovedna če se za vzdrževanje Hessa in njegove družine uporablja njegovo vrednost v papirjih, ki jih je prinesel s seboj.

gostija bolj podobna pogrebu nego slavnosti rojstnega dne.

Block tudi piše, da se Nemcem ni posrečilo zatreti odpora češkega ljudstva s terorjem in moritvami in vse izgleda, da postajajo Nemci žrtve svojih lastnih metod, kajti med njimi se širi nervoza in duševna potrtost.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Buda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription, Yearly \$6.00. Advertisement on Agreement.

Za celo leto pošilja list na Ameriko in Kanado \$6.00; na pol leta \$3.00;
na šest let \$31.50. — Za New York za celo leto \$7.00; na pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.00; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan razen sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 214 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Našim naročnikom!

Vsi veste, kako velika je sedaj draginja v vseh ozirih, posebno še pri papirju. Zelo nas bo veselilo, ako bi zamogli po možnosti imeti naročnino vedno vnaprej plačano. Poglejte datum poleg Vašega naslova, kateri dokazuje, do kdaj imate naročnino plačano. Ako je Vam naročnina že potekla, ozir. bo v kratkem potekla, skušajte isto kakor hitro mogoče poravnati. S tem, da ne čakate na naš opomin, nam prihranite na stroških, kar je baš v tem času listu dosti pomagano.

Uprava.

ZA NEMCE NI DUNKIRKA

V petek popoldne so po radio prihajala poročila o zvezniških uspehih v Tuniziji. Sredi katerega programa je bilo naznanjeno, da so Angličani v predmestjih Tuniza, da so že v teku boji po mestnih ulicah. Kmalu zatem je radio postaja naznanila, da je general Eisenhower sporočil, da so Amerikanci zavzeli Bizerto.

Poročila so prihajala vseprek po radiju, po kablu in po brezžičnem sporočanju. Iz teh poročil je vsakdo mogel sklepati, kako naglo sledijo dogodki eden drugemu. Pozneje je bilo naznanjeno, da so Amerikanci zavzeli Bizerto pet minut prej, predno so Angličani zavzeli Tuniz.

Poročila so prihajala vseprek po radiju, po kablu in po brezžičnem sporočanju. Iz teh poročil je vsakdo mogel sklepati, kako naglo sledijo dogodki eden drugemu. Pozneje je bilo naznanjeno, da so Amerikanci zavzeli Bizerto pet minut prej, predno so Angličani zavzeli Tuniz.

Prava bitka za Tunizijo se je pričela 10. marca, ko je angliška osma armada pod generalom Montgomeryjem pričela razbijati Mareth črto na južnem koncu Tunizije. Dan pred padcem Bizerte so Amerikanci na razdaljo devet milj prvič zagledali rdeče hiše Bizerte. V enem dnevu so napredovali še zadnjih devet milj in korakali v mesto. Malo prej, predno so Angličani vdrl v Tuniz, so zavzeli Le Bardo, štiri milje pred Tunizom in kjer je imel svoj dom tuniški bej, kateremu so Nemci pred nekaj dnevi nadeli ime kralj Tunizije.

Splošni napad na Bizerto in Tuniz so zavezniški pričeli s strahovitimi artilerijskim ognjem. Več tisoč topov je pričelo nametati grmeti, več tisoč aeroplanov je bombardiralo in obstreljevalo osiške postojanke v ozadju. Nek poročevalec pravi, da je bila bombardirana vsaka ped zemlje, ki so jo držale osiške armade.

Vrhovni poveljnik zavezniških armad general sir Harold R. L. G. Alexander je v svojem dnevnem povelju med drugim rekel: "Storili ste svojo dolžnost, sedaj pa boste dobili svoje plačilo. . . Dosegli smo zadnjo fazo kampanje. Zbrali smo svoje zmagovite armade in bomo sedaj pogladi sovražnika v morje. . . V tem boju bomo zmagali in dobili bomo celo severno Afriko. . . Naprej do zmage!"

Pred nekaj tedni je osiška armada v Tuniziji štela okoli 160.000 vojakov. Od tedaj jih je bilo mnogo ubitih, od 4000 do 5000 — kot pravijo poročila — pa jih je pobegnulo čez morje in največ častnikov.

Največja osiška armada beži po Bon polotoku proti rtu istega imena na skrajnem koncu polotoka. Zavezniški aeroplani neusmiljeno bombardirajo bežeče Nemce in Italijane.

Od Bon rta je najkrajša pot na Sicilijo, toda na celem polotoku ni niti enega primerne pristanišča za kako večjo ladjo. Zato je bežeča armada zšla v past, v kateri mora poginiti ali pa se podati. Dunkirka za to armado ni.

Osiška armada bi se mogla umakniti samo iz Bizerte in Tuniza, toda sedaj je prepozno. Ako bi Nemci ali Italijani še čakali pobegniti na ladjah, jih bodo zavezniški aeroplani potopili.

Za Nemce in Italijane ni Dunkirka, temveč samo predaja ali smrt.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 West 26th St., Chicago, Ill

PRAVILA ZA PODRUŽNICE SANSa.

Ime:

Ime te organizacije je: Podružnica št. . . . Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta (SANSa).

Organiziranje in namen.

Vsako podporno, kulturno, gospodarsko ali politično društvo, vsaka podružnica, vsak krožek ali klub, če obstoječih narodnih ustanov, vsaka samostojna podpora, kulturna, gospodarska ali politična organizacija pa vsaka skupina oseb se lahko organizira v podružnico SANSa. Za ustanovitev podružnice je treba najmanj sedem članov ali članice.

Podružnice SANSa so lahko ali mešane, ali samo moške ali pa samo ženske.

Podružnice sodelujejo s Slovensko ameriški nar. svetom za doseg ciljev, ki jih je določil Slovenski narodni kongres dne 5. in 6. decembra 1942 v Clevelandu, Ohio.

Članstvo.

Član ali članica katerekoli podružnice postane lahko vsaka oseba slovenskega ali pa tudi katerekoli drugega pokolenja, če se strinja z namenom in smotri SANSa in če jo sprejme podružnično članstvo z dvetretjinsko večino oddanih glasov.

Pravice.

Vsak član in vsaka članica katerekoli podružnice ima enako pravico do tega:

a) da glasuje voli in se da voliti (v svoji podružnici);
b) da deluje v vseh prizadevanjih in gibanjih te organizacije;

c) da se lahko udeležuje kot gost sej drugih podružnic in svetovnih zborovanj;

d) da lahko prestopi v drugo podružnico z uradno izdanim prestopnim listom, ne da bi bilo za to potrebno še kako posebno glasovanje;

e) da dobiva iz urada SANSa publikacije, poročila in obvestila o skupnem delu za namene in cilje SANSa.

Dolžnosti.

1. Vsak član in vsaka članica se mora ravnati po dolo-

bah in navodilih teh pravil ter vestno opravljati vse dolžnosti, naložene po sklepih izvrševalnega in podružničnega odbora.

2. Redno ima plačevati svoj članarino, ki jo naj določi vsaka podružnica sama.

3. Udeleževati se mora podružničnih sej.

4. Podpirati mora SANSa v vseh njegovih prizadevanjih, varovati njegov ugled, delovati za njegove cilje vsepovsod, zlasti pa še med ameriški prijatelji in znanci.

Izključitev.

Član ali članica se izključi iz podružnice SANSa, če vedoma in namenoma škoduje svoji organizaciji in njenim ciljem.

Za izključitev katerega člana ali kake članice je potrebna dvetretjinska večina glasov, oddanih na redni ali izredni seji podružnice. Kdor je tako izključen ima pravico vložiti pri izvrševalnem odboru SANSa priziv proti svoji izključitvi.

Podružnice.

a) Vsaka podružnica pobira članarino in ima pravico s privoljenjem ali pa na priporočilo SANSa odrediti pobiranje prostovoljnih prispevkov ter prirediti vzgojne in zabavne programe.

b) Vsaka podružnica ima pravico do tega, da pošlje enega delegata ali eno delegatino na kongres SANSa.

Za vse podružnice so veljavni sklepi Slovenskega narodnega kongresa in ukrepi SANSa. V krajevnih stvareh so podružnice avtonomne, morajo pa obveščati izvrševalni odbor o vseh svojih odlokih.

c) Podružnični blaginiki morajo redno vsak mesec posiljati nabrano članarino, prostovoljne prispevke in čiste dohodke podružničnih prireditelj sproti svetovnemu uradu pri prostovoljnih je treba navesti imena posameznih prispevalcev in zneske, ki jih prispevajo. Poročilo o tem se mora vsako pet poslati svetovnemu uradu.

d) Vsaka podružnica mora imeti seznam imen in naslovov vsega svojega članstva, poročati vsako četrtletje svetovnemu uradu v Chicago o stanju svo-

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marianne, polka
Kje so moje rožice
Marčka pegla—polka
Duquesne University
Lamburica orkester

St. M575—Terezinka polka
Na planinah—valček
Jerry Kopelitsky in orkester
Za to cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 463 W. 42nd St., New York

jega članstva in denarnih zadev pa o svojem delovanju, razdeljevati vse publikacije SANSa med svoje članstvo pa slovenske in druge ameriške prijatelje ter gledati na to, da je zanimanje za delo in cilje SANSa vedno živo v naselbini. Seje.

Podružnične redne seje se vršijo najmanj enkrat na mesec. Kjer so podružnice organizirane iz že obstoječih društev, je najbolje in najceneje, če se vršijo takoj po rednih društvenih zborovanjih. Izredne seje pa se vršijo po potrebi.

Vse podružnične seje vodijo podružnični odbori s sodelovanjem vsega članstva po redu, kakor ga imajo določenega za društvene seje.

Izredne seje lahko skliče podružnični odbor. Ali kadar jo zahteva sedem članov ali članice odbor mora sklicati.

Letne seje.

Letne seje se vršijo vsako leto meseca januarja. Na njih podajo podružnični uradniki in odseki poročila o svojem delovanju v preteklem letu.

Na letnih sejah se volijo tudi vsi podružnični uradniki.

Posebni odseki se lahko izvolijo, kadarkoli to zahteva potreba. Začasne odseke imenuje podružnični predsednik ali odbor.

Vse podružnične zadeve se določijo in rešijo na letni seji. Upravljajo jih pa odborniki, ki se izvolijo na takšni letni seji.

Podružnični odbor sestaja iz predsednika, tajnika, blaginika, zapisničarja in treh nadzornikov, ki imajo pregledati vse podružnične knjige vsako četrtletje ter poročati članstvu na seji o svojem delovanju. Posebni odseki tudi sodelujejo v podružnični odbor, če jih zahtevajo potrebe.

Razpust podružnic.

Podružnice prenehajo biti članice SANSa:

a) kadar same izstopijo;

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

GLOBOČNIK ODILO

Gornjemu primku je treba dodati samo strešico na c, pa imamo pred seboj Slovenca. . . Enega od tistih zgubljenih sinov slovenske krvi, ki so se pod staro Avstrijo ponemčili in s tem zgubili svojo narodnost in vse kar more dobrega in plemenitega človeku dajati zavest, da pripada k gotovemu narodu. Vsi narodi imajo take svoje zgubljene črne ovce in za nas Slovence je čudno, da jih nimamo obilo, ker jančarje so skušali napraviti iz nas tekom polnega tisočletja in več, ko so nam vladali tučci.

Pa oglejmo si tega Globočnika od bližje.

Fant se je rodil v letu 1913 v Avstriji in je bil "izsolan" v dunajskih zaporih, iz katerih je prišel v času, ko je Avstriji vladal Dollfuss in potem Schuschnigg. Zaporne kazni je dobival zaradi napadov na ženske, katere je po samotnih krajih terorizirala ganga mladih kriminalcev, katerim je bil on vodja. Ta mlada drhal je tudi ropala po trgovinah, gostilnah, itd. Enkrat so dobili policaji Globočnika spečega poleg svoje žrtve, kateri je razbil glavo.

Za nacije je delal že zgodaj s tem, da je raznašal nelegalno nacistično literaturo v Avstriji. Pozneje se je polotil podtikanja bomb. Vse je bilo v očeh nacijev, ki so ga poznali tako imenitno, da so ga poslali v posebno šolo za Gestapovce, kjer se

je izučil znanstvenega zločinstva in mučenja ter krutosti.

Tako izsolan je pomenil za nacije veliko vrednost in je tudi kmalu postal prominenten. Ponasati se je mogel, s tem, da je pripadal nacistični stranki, k SS četam in k preganjanjem židov v Avstriji še pred letom 1938. Sodeloval je tudi pri prevratu, ki je dovedel do umora Dollfussa.

Ko je Hitler prikorakal v Avstrijo, je bil gauleiter in je uvedel svoj poseben način za smehovanje židov, kateri so morali pometati ulice po Dunaju, čistiti avte nacijskim predvajanjem na ulicah akrobacije za zabavo ljudem.

Julius Streicher mu je čestital na njegovih aktivnostih, kot dunajski gauleiter in pobijalec židov. Kljub njegovim velikim zaslugam za nacije pa je bil za nekaj časa ostavljen, ker je preveč pil.

Danes pa je spet na trdnem pri nacijih, ki so ga imenovali za gauleiterja v Lubinu — to je tisti strahotni kraj, kjer "znanstveno" in drugače pobijajo mase židov in Poljakov, katere gonijo skupaj v ta kraj, kakor govedo.

Njegovo ime pomeni strah in grozo, smrt, muke in počasno umiranje v skrajni bedi in lakoti za stotisoče, ki so pripeljani v Lublin iz vseh krajev Evrope in posebno pa še iz Poljske.

On je tisti "znanstvenik" iz gestapovske šole, ki si je omislil masno ubijanje človeških bitij s pomočjo plina v okrožju Lublina in Zamosca, kjer je postavljen za gestapovskega načelnika in glavnega rabilja, katerega povelja izvršujejo nacistične bestije, ki so bile nalašč zato izsolane.

V svojem krvavem poslu je čisto praktičen, ker vse krepkejšo moške, ženske in otroke pošlje v Rajh v sužnost.

To nam kaže kakšni podli karakterji se zamorejo izumiti iz potujčenih jančarjev katerekoli naroda.

Opis te zveri v človeški podobni sem povzela po publikaciji: "Poland Fights", katero izdaja "Polish Labor Group."

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO . . . SADIJERJSTVO . . . POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Ni visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvisni živež, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki. . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT. Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 slikov vam podrobno pokaže vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gojenju in skrbni vrtnarstvu. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje dir-jih rastlin, nove sestavine cvetlic — Abocodone kasalo vam pove takol, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Zdrženih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga celje vrtnarski izvedelci.

Kadar se zločincem in razbojnikom bliža kazen, tedaj se hočejo kazati blazne; da utečejo kazni. Hitler, ki je največji zločinec in morilec vseh časov, bi tudi rad ušel zaslužni kazni ter še prihajajo poročila o njegovih živčnih napadih.

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

Kratka Dnevna Zgodba

Liam O'Flaherty:

TRESKA

Pijusk. Stožasta svinčena ost, privezana konec odničnice je padla v morje, ne da bi ga skrogljala. Naglo se je spuščala med dolgo morskovo travo, ki je rasla po skalovju. Potapljal se je pet in dvajset čevljev in nato udarila ob dno. Prevrčala se je vsenaokrog potlej pa oblezala v vdolbini nad okroglim tolmunom. Mož vrh čeri je pritegoval odnično vrv, da se je napela. Svinčena ost je dvakrat odletela in se potem v vdolbini vstromila na konico. Nad svinčeno pritežjo se v rednih presledkih stegovale z odničnice tri kratke vrvice iz trde konjske žime, ki so se krivile ko tipalke. Konec vsake vrvice je bil trnek, ves pokrit z obreznim iz lupine izmetim polžem. Na najnižjem trnku se je zvil skozi trehuh prebođen majhen morski rak. Pa obeh zgornjih trnkah je bil namotan zdvojen rak in privezan na polža prilepka s tankimi vrvicami. Vsi trije trnki z vado so se vrteli v krog in belo svetili skozi rdečo preplano velike morskove trave, ki je

leno visela s stebel po skalovju. Temne zijačke v znožju čeri so metale dolge sence po morskem dnu okoli trnkov. Ondod so v skupinah rastle gomoljaste stvarice, ki so zaprskale, kadar so se zganile.

Mož, ki je sedel vrh skale, je pljunil v morje. Stisnil je ribiško palico med lakti desne roke in si zehaje začel nadevati pipo.

Iz zijačke pod skalo je smuknila majhna treska. Zaužgala je z repom in iznenada obstala za veliko bilko morskove trave. Opazila je svetlikajočo se vado. Ribica je imela kot povodno rastlinje rdeče luske. Od srednjaka se ji je život ožil koničasto do ozkega repa in do trivoglave glave. Dolgo je srepala v vado, ne da bi se premaknila. Skrige so se ji dvigale enako merno. Potlej je trepnila z repom in spozela k zgornjemu trnku. Pritaknila se ga je z gobcem. Trikrat ga je bojazljivo ohgriznila. Nazadnje je savnila po njem pri vrhu in s troho polža v gobcu šinila nazaj v zijačko. Mož na čeri se je vznemirjal in vzdignil. Virgel je pipo na skalo in dihaše skoz nos, zagrabil ribiško palico oboroč.

Več tresk se je zbralo okoli ribice v zijački. Hotele so ji iztrgati košček polža celo iz gobca. Toda ribica se je potopila pod skalno palico in ga urno pogoltnila. Po tistem so se vse treske zadrevile k trnkam. Manjše so švigale sem in tja. Tri srednje velike so se ustavile pri obeh vrhnjih trnkah in ju ovohavale. Potem so začele pazljivo objedati vado. Majhna treska je stala na glavi nad spodnjim trnkam in ga vohala. Rak pa je zvil nogo in ribica je po bliskovito planila proč. Vse treske so se pognale za njo v zijačko. Potlej je ena od srednje velikih prišla nazaj sama. Splavala je do zgornjega trnka in ga neutegoma popadla. Posnela je z nje ga vso vado. Ko ji je kavelj drsel iz gobca, ji je oprasnil spodnjo čeljust. Treska je spustila vado, se prekopicnila in potopila v zijačko.

Mož na skali je zavijtel palico nazaj čez glavo, pa jo spustil spet naprej in zaklel, ko je videl, da odničnica opleta mlahačo "Nis ni," je dejal. Svinčena pritež je vnovič zdrslas v vdolbino. Trop tresk se je poganzal za kosci polža, ki so padli iz gobca srednje velikih ribi. Kosci so bili prelaski, da bi se potopili. Pluli so naokrog. Potlej so drug za drugim izginiti v ribjih gobcih.

Iz globočin se je pritepla na ropanje velikanska treska. Obstala je na voglu skale in motila ribe, ki so se pulile za kose snete vade. Bila je tako velika, kakor vse druge skupaj. Meriti je morala tri čevlje. Na sredini je bila močna ko mesarski pes v prsi. Po hrbtu je imela luske vse mavricaste, po trebuh pa je bila črnorjava. Nekaj časa je bila na miru. Obstrela je ko star bik. Kadar so se ji skrige odprle so se ji pokazale velike rdeče luknje v grlu. Potlej se je zapodila med manjše ribe, ki so se ji umaknile in potopile v zijačko. Velikanska je požrla ostale kose vade. Nato se je dvakrat počasi zasunknila in splavala čisto na dno k trnkam. Ugle dala je raka, ki se je pošiboval na spodnjem kavlju. Ko bi trenil je pograbila raka s trnkam vred in se okrenila in spustila proti svoji zakotiji v

globini. Svinčena pritež se je vlekla za njo po dnu. Odničnica ji je nad hrbotom hrestnila in se napela. Možu na skali je malone iztrgalo ribiško palico iz rok. Palica je skonecem tlesnila po vodi. Tedaj je mož vzdignil protico nad glavo in zagrabil odničnico. Kavelj se je izvil ribi iz goltanca in se ji s konjico zadril za obkraj gobca.

Pri potegu je tresko zavrtelo in silovito pognalo nazaj. S srpečim glasom se je strmo kolebala skozi vodo proti zijački. Ko je mož odničnico nategnil, se je ta spet napela. Ob skali je potegovalo siloma kvišku. Dvakrat je skočila in se vznemirila. Na čeljusti se ji je zatrgala mehka debela koža, za katero se je je zabodel trnek. Obešena na trnek za zatrgano kožo je zevala in prihajala višje. Mož je na moč vlekel in vmes stokal.

Zadajci se je prazni zgornji kavelj ujel v veliko bilko morskove trave. Zadiral se je po trdem stebli in končno obtičal v njem. Mož je vlekel, pa ga ni mogel izveči. Treska je obnemogla visela na spodnjem trnku. Mož se je z desno nogo uprl ob palico. Nagibal se je nazaj z vrvjo, ki jo je držal v obeh rokah čez želodec in pritegoval, kar so mu dale moči. Zgornji trnek se je odlomil. Odničnica se je mahoma pomaknila navzgor. Poskusila je zadihati s široko odprtim gobcem. Potlej se je vrgla v zrak in se potopila na glavo. Zafrgan koža ji je padla raz čeljust. Treska se je osvobodila.

POGREB LOUISA PERNETA.

V petek je bilo poročano, da bo pogreb Louisa Perneta v ponedeljek 10. maja, pa je bil preložen na torek 11. maja ob 10. s sv. mašo v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi.

Note

za

KLAVIR

ali

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —

3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cepni čas)
- * Po Jegeru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spaval Miska Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marička, pesnjak
- * Barčica
- * Mlad kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Oj na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marela
- * Yemeli dratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko polica iz mala
- * Polji s menoj
- * Dol a planine
- * Kadar boš ti vandrati žel

15 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad MOJA DEKLE JE SE MLADA

Naročite pri:

Knjigarni Slovenic Publishing Co. 216 West 18th St. New York

Domača fronta

Dijakinje bolničarke. Amerika potrebuje 65.000 dijakinj bolničark za leto 1943. Lahko ste ponosni na bolničarke, katere sem pustil v Corregidorju Odlične so in odlično višjo svojo službo.

Tako je pisala Floramunda Ana Fellmuth od poveljstva vojaških bolničark, ko je bila na poti iz Filipinov v Avstralijo z grupo ranjencev.

Ostali del zgodbe pogumnih in človečinskih del bolničark na Corregidorju in na drugih bojnih poljih, spada sedaj že v zgodovino.

Toda bolničarke na bojnih poljih cellega sveta dodajajo vsaki dan tej zgodovini nova sijajna poglavja osebnega poguma; poglavja, ki bodo za vselej ostala v spominu narodov, ki ljubijo svobodo.

Danes Amerika potrebuje več žen, kot je bolničarka Fellmuth in kot so njene prijateljice, katere je pustila na Corregidorju. Ako se več dijakinj ne vpiše v leto 1943 med bolničarke, pravijo zdravniški strokovnjaki, bodo Združene države stale pred gotovo zdravstveno krizo.

Sedaj šteje poveljstvo bolničark vojske in mornarice 33 tisoč članov. Ali to ni zadosti. Vojska rekrutira vsak mesec 3.000 novih bolničark. Potrebno število bolničark mora biti na razpolago, da bi se prišlo v okoliš nepotrebnemu trpljenju in izgubi življenja potom epidemij, sabotaž, nestrež ali sovražnih dejanj. Povprečno število pacientov v bolnicah je poskočilo za 8 odst. nad 1941 in ta števila stalno raste.

Dijakinje bolničarke so poklicane, da pomagajo deželi skozi krizo.

In kako se lahko postane dijakinja bolničarka? To je kar se najmanj zahteva:

1. Starost od 17 ali 18 do 35 (odvisno je od državne določbe).

2. Graducija visoke šole (High School) ali višja z zadovoljivimi ocenami posebno iz naravoslovnih ved.

3. Dobro zdravje.

4. Ako imate gornje predpogoje, pišite na naslov: Student Nurses, Box 88, New York, N. Y. Od njih dobite imena bolniških šol v vaši državi. Informacije pa lahko dobite tudi od vsakega dobrega zdravnika ali bolnišnice v vaši občini.

Kakor v slučaju bolničarke Fellmuth, katere starši so prišli v Ameriko iz Nemčije, je bolničarski poklic privabil mnoge žene tujega porekla.

Olga Konstantina Bendorf, ki se je odlikovala v južnem Pacifiku, kjer je vodila prvi kontingent bolničark v bojne vrste, je rodom iz Rusije.

Marija Guadalupe Gentile, katere oče je bil meksikanski general, se sedaj nahaja v Camp Bueker, Alabama. Kot prvi rekrut je bila dijakinja bolničarka, sedaj pa pričakuje postavitve preko morja.

Ali bi mlade žene, ki niso ameriške državljanke, želele postati dijakinje bolničarke?

Po zakonu Immigration Act iz leta 1924 se je nekoliko bolničark tuje izročile v ameriških šolah in so se potem vrnile domov, da tam vršijo to plemenito delo. Enako sedaj postopajo bolničarske šole po celi deželi.

Po graduciji na katerikoli od 1130 bolničarskih šol v severnih državah, dijakinja bolničarka lahko napravi državni izpit in postane registrirana bolničarka.

Šola za one, ki se vpišejo, začne junija in jeseni. Bolničarski kurzi navadno trajajo 3 leta, toda radi vojne so bili pospešeni tako, da se lahko končajo v 24 do 32 mesecih.

Da postane bolničarka, mora deklara plačati sama vse osta-

le stroške razum sobe in hrane. Kvalificirane deklare, ki nimajo sredstev za pokritje stroškov, lahko dobijo iz federalnih ali privatnih fondov stipendije za pokritje vseh učnih stroškov ali dela istih. Prošnjo za tako stipendijo mora deklara predložiti šoli, katero si je izbrala za učenje.

Uradni krogi pravijo, da na stotine deklic vsak dan zahteva program za dijaške bolničarke. Te mlade žene seveda niso pozabile hrabrih žrtv bolničark v Corregidorju, v Batanu, Wake Islandu, Guam, — tudi one se želijo pridružiti borbi.

JUGOSLAVIJA ODKLANJA MONAKOVSKI PAKT.

(JIC.) — "The United Nations Review" poroča v svoji številki od 15. marca 1943 naslednjo vest:

Jugoslovanska vlada je odgovorila na noto, katero je dostavil čehoslovski minister za zunanje zadeve Jan Masaryk, glede razveljavljanja monakovskega pakta; noto, s katero jugoslovanska vlada odgovarja na češki dopis, je podpisal ministriški predsednik Slobodan Jovanović.

Dokument naglašja, da so tudi Jugoslavlani mnenja, da je treba smatrati, da monakovski pakt ni nikdar obstojal. Jugoslovanska nota nadalje izjavlja:

"Za naše postopanje o priliki obnovitve naših diplomatskih odnosov je nedvomno pokazalo naziranje jugoslovanske vlade v tej stvari. To se ne bi bilo moglo zgoditi, ako ne bi pripoznavala kraljeva vlada, da so neodvisnost Čehoslovaške republike in konstitucijske prerogative njenega predsednika nepretrgano obstojale brez vsakega preseledka.

"Hvaležen bom vaši excelenci, da obvestite čehoslovsko vlado o trdnem prepričanju jugoslovanske vlade, da bo sodelovanje naših dveh držav, zaveznikov v boju proti nemškemu in madžarskemu napadalu, procvitalo v smislu tradicionalnega prijateljstva naših bratskih narodov. Jugoslovanska vlada je prepričana, da bo naše tesno sodelovanje uspešno podpiralo stabilizacijo trajnega mira v centralni Evropi in mnogo pripomoglo k boljši splošni organizaciji vojne Evrope."

POGREB JUGOSLOV. JUNAKA.

(JIC.) — Dne 9. marca je bil v Pittsburghu pogreb jugoslovanskega prostovoljca v britanski Royal Air Force Nebojša Kujundžića, pilota poročnika ki je dne 7. marca umrl junaško smrti.

Bombno letalo, katero je pilotiral poročnik Kujundžića je bilo v plamenih, nakar je dal

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in pogodbe Zedinjenih držav, v III. delu pa naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Izjavo govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Redline države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

ZNIZANA CENA KNJIGE —

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Ker plačate te knjige REV. KAZIMIR ZAKRABJEK želi, da pride ta važna in veljavna knjiga o razmerah in trpljenju našega naroda v stari domovini v čim največji hitri po vseh naseljenih delih Amerike, ji je znižal ceno na \$2.—, da ako omogoči nakup čim več rojakom.

Vsaka od teh knjig bo potem kakor stalen gost in agitator v dotični hiši za obuditev in povečanje zanimanja naših tujkajskih rojakov za njihove trpeče in zaslužene brate v Sloveniji, ki služijo vse naše simpatije, ljubezen in pomoč. Iz tega zanimanja in ljubezni se bo brez droma rodila tudi poštovanost, ki je zmogla nuditi jim vso gmoisto in tudi propagandno pomoč.

Dosti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, katere strahne stvari so se dogodile v našem starem kraju, a knjiga pa jim bo dala jasno in pregledno sliko s strašnimi dogodki, ki so spreminili lepo in cvetočo Slovenijo v eno samo veliko bolečino, ki pote, že in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Kakor številni dosedanj kupci poročajo, nobena knjiga ni samo enkrat prebrana, temveč gre iz rok v roke, iz hiše v hišo in tako od hiše do hiše vsi svojo važno miseljo, to je da vzbuja zanimanje in oživlja ljubezen pri ameriških rojakih do njihovih nesrečnih rojakov doma.

Upamo, da bodo rojaki sedaj, ko je cena znižana, še v dosti večjem številu posegli po tej knjigi, ki je prva in do sedaj edina knjiga svoje vrste, ki je izšla v slovensčini o dogodkih v Sloveniji in ostali Jugoslaviji iz časa sedanjice vse-svetovne vojne.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platnu.

Knjiga stane sedaj samo \$2

Postojna in zavarovalna plačana.

Knjiga se naroča pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York City

posadki povelje, da se reši. Ko mu je zadnji člen posadke zaklical, naj se reši tudi sam, mu je Kujundžić odgovoril, da še ni obupal nad tem, da reši oboje, sebe in letalo. Vedel je, da zanj ni rešitve in se je v polni zavesti žrtvoval. Letalo, vse v plamenih, je izgubljalo brzino, toda nahajalo se je nad velikim angleškim mestom, kjer bi bil padec povzročil mnogo številnih žrtv. Zato je Kujundžić sklenil, toliko časa krmariti letalo, dokler ne izide iz zračnega prostora nad mestom, tudi ako bi bilo treba, da pogine; ko je bombno letalo strmoglavilo na tla, je našel svojo junaško smrt.

Poročnik Kujundžić je Srb, rodom iz Sarajeva. Pripel je v Veliko Britanijo, da tam dokonča svoje tehnične študije. Diplomiral je z odliko kot tehnični inženir v letu 1941. Takoj po napadu na Jugoslavijo,

se je Kujundžić prostovoljno javil v britansko letalstvo, toda preskrbel si je še poprej dovoljenje naše vojaške oblasti.

Njegov cilj je bil, da se v službi britanskega zrakoplovstva masovno Nemcem za razrušenje Beograda in Sarajeva.

Britanska RAF mu je priredila veličasten pogreb. Visoki britanski častniki so sledili sprevodu. Nad njegovim grobom je častna četa britanskih letalcev izpalila tri salve, dočim mu je vojaška godba odigrala zadnji pozdrav.

GOZDARJI

Potrebujem mnogo gozdarjev za beliti smrekov les. — Plača dobra in hrana. Dela se za West Virginia Pulp and Paper Co., Stratford, N. Y. — Foreman Floyd Miklič, Camp 4, Stratford, New York. 3x

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUISA A ADAMIČA ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

Vsak zastopnik tega potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnik tega potrdilo — Uprava "Glas Naroda".

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

23

Ne, ne vsi — ga zaskeli v duši. Žive še Brniki, Završani, Gomilarji, na Dolci. Nič ne reko, nihče jih ne krepki, nihče jih ne vodi, a so vendar hrasti, ki koreninijo globoko v zemlji kakor Macen ali Obir, če ne še globlje.

"Smešno," si pravi "kakšna sentimentalnost me obhaja! Ne vidim, da je krokanja res škodljivo. Bom moral čisto pustiti to reč."

Kakor hitro nato pogledal spet poboja pokrajino, ki je razprta ob vzhodni dolini gora, se siloma presekanje misli same plete dalje. Vsa v zelenje skrita vasica s svojimi puškarnji in jeklarji je žalostna priča umiranja. Kakor mravčje so se stisnili delavci, ki so zdoma, s hrčkov, s Hur, izpod Celovca, in od kodkoli prinesli s seboj kot edino doto prirojeno hrepenenje po svoji strehi in vsaj krpici lastne zemlje. Vsak si skuša pritrgeti toliko, da si kupi zaplato zemlje in postavi bajto. Potlej moški dalje hodijo v tovarno, doma pa modrujejo in zabavljajo, a žene jim gospodinijo in garajo zanje, zase in za družino; kajti zaslužek je pičel. Moža vedno zmanjka za drva in še za nekatero drobnjavo. To mora prisluziti ženi.

Jernej Seelinschegg se ustavi in si zažge cigareto. Da, te žene in te delavske družine! Opoldne se ženske kakor v procesiji potikajo proti jeklarni, puškarni in delavnicam po trgu s kosilom za moše in sinove, popoldne pa z otroki vred v gozd — in naj bo občinski, grajski ali ožgarkoli. Iz gozda potlej kapljajo vse popoldne posanič domov. Kakor tavorne živali se opotekajo pod butarami vejvja in suhljadi.

Davkar rad hodi tod skozi na sprehod in ogleduje in motri to življenje. Za moža ali sina se začne čas počitka, ko pride iz tovarne. Obiskujejo se, posedajo pred bajtami in v vrteh, možujejo o delu in politiki ter rešujejo novice in male vaske zgodbe. Žene medtem pripravljajo večerjo, otročad pa vrisli po vasi, se pretepa in se po svoje igra. To pač po svoje; kajti nobena bajta ni brez orožja in mladi zemljani imajo največje veselje z njim. Pridno streljajo veverice in vrabce in vrane, cunjasta strašila na vrtnih lelah, in sadje z drevja. Kdor odstrelji jabolko ali hruško z veje, je že korenjak, kdor pa celo oreh, je vsaj za nekaj časa poglavar mlade trope. Po vseh bajtah govore o njem kakor o junaku, ki ga bo nekoč obhodoval svet.

Starši to početje ne moti. "Vampovje in frocovje" se mora znoreti, pravijo, in se smejejo nerodno, ki večkrat zgreše cilj. Tak počitni ni za rabo in ne bi nikoli nič iz njega. Kože bo pasel ali dreto vlek, pa še tam bo zadrževal zraven.

Pred vasjo si Seelinschegg premisli. Kar je hotel izve deti, je itak že vedel. S trpkim nasmehom murra sam vase in zavije po poljski poti nazaj v trg. Spotoma ga že prehitvajo ženske, ki se žurijo li kmetom v dno.

"Tak niti spati ni maral doma?" sliši davkar njih pomenke. "Da ga ni sram. Kakšen delež Šimen neki hoče s take bajte? Vsebi naj bo, ko ga je rajna dala učit. Dober krah ima in lahek, lažji je kakor naš."

"Ej, je tako, da bi se najrajši polakomnil cele krave, kdor prime za rep."

"Menda se fant ženi, pa bi si rad gnezdo mehko postlal." Druga gineča spet:

"Prav nikakor ni, da je Zala Šimna tako odrinila Foltanu, ki niti njen ni, je izgovorila kot in užitek, lastnemu pa nič." "Oh, fajnost je bil pri testamentu! Kakopak, njemu je Šimen preveč na nemško plat."

"Mislili, da bi Mojca nemškega nagnala, če se oglasi?"

"Ali ima fanta?"

"Ne vem, huda pa le ni, če jo kdo prijazno pogleda, na bo tudi devetkrat Nemeč. Tisti kandelst s sodnije se včasih na trgu suče za njo kakor cvet za soncem."

"Ta je pa res povsod pričujoč!" se zahihlja Seelinschegg in se komaj premaga, da ne zine tega na glas. Medtem že hiti nova gruča žensk mimo njega, razgovor pa je isti.

"Ne vem, da bi se kdaj Mojca s takim zmotila. — Deklina ni neumna."

"Zdaj že celo ne, ko so se z Završani uravnali. Ti so na Nemece pičeni kakor mačke na miši."

"Kako pa potlej, ko bo Miha vzel Šterjakovo, ki je tako na nemško stran?"

"Bo, bo. Čakaj, dokler sta vsak na svojem, ne verjamem nič."

"Beži, beži, seveda jo bo vzel! Tam je denar. Kup zmeraj najde h kupu pot, le zaponni si! Nas katera ima lahko kaj velikakšno hčer, kakor jutranja zarja ali ko zgodnja danica, pa naj bo še taka Slovenka, ne bo prišel Završanov po njo, a tudi ne Kleberjev, ali županov, če je še ne vem kakšna Nemka! Glavani potegnejo skupaj in mi smo jim le za podnožnika."

"Tale o podnožnikih si slaba," se razvedri davkar, "nemara je celo košček resnice v njej."

Pomirjen in skoraj sam s seboj zadovoljen pospeši korak proti trgu.

"H Kleberju zavijem, pa bom koj videl, kakšen veter vleče."

Natakarica Cija stoji na pragu.

"Kje ste pa vasovali, gospod davkar, da ste danes tako zgodnji?"

"Mar že misliš, da nisem več za vasovanje? Za dva fanta še zmeraj" jo hoče ujeti za roko, a Cija se mu umakne, češ: "Za dva že, samo za kakšna!"

"No, no," ju zasliši gospodar, "že vidim, da bo treba gospo Mijo opozoriti na preteče nevarnosti!" potreplje davkarja pokroviteljsko po ramenu in odide z njim na vrt. "So vam morebiti že povedali?"

"In sem tudi pogledal. Prav z nohti razpraskano, da — sta se morala precej spoprijeti."

Ostir zadovoljno mežika, češ:

"Zdaj pa res komaj čakam, kdaj bo zlezel šivankar iz postelje. Je videti, da se mu nikamor nič preveč ne mudi. Bo treba paziti, da se sam ne skisa"

(Nadaljevanje prihodnjik).

VSAKEGA MALO

(Nadaljevanje.)

Naj se povrnem nazaj v domači kraj, ker tu imam še poročati več zanimivih stvari. Ker domžalski Sokol in sokolski dom je bil trn v peti vsem tistim, ki kleče plazijo okoli farovža, zato treba protiutež.

Ustanovili so telovadno društvo Orel, katero smo mi vedno zbadali s Čuki. Da pa ne smejo biti brez društvenega doma, to se samo po sebi razume. Sezidali so zares lepo poslopje, ki je stalo skoro premoženje več pregorelih posestnikov. No, tu vidite, kdo je kriv, da sta sedla razdvojen, brata se gledata po strani, ali ni kriva vsa ta sebičnost za čast, za prvenstvo v politiki? To strankarstvo je izpodkopalo temelje in vse pridobitve naših že umirlih slovenskih prvoboriteljev. Zatorej je skrajni čas, da se Slovenci, če enkrat spametujemo in delamo ložno rano ob ramih, vse k napredku k zboljšanju naših gnetnih razmer.

Ako smo mi tu složni v svobodni deželi, koliko bode več koristilo našim dragim v starih domovini, ki so zasluženi. Zatorej polena proč za vselej, časi so preresni, za starokopitne prepire. Voditelje, katere ste izvolili in oni so prevzeli nase odgovornost, ne biatite. Vsi ne moremo sedeti za zeleno mizo. Zaradi tega je med nami toliko nesoglasja, ker vsi bi radi sedeli v sedlu. Kimovci se naj drže v stran, kar je bolje za nje, in ta nas vse, da ga zopet kaj ne polomimo, kakor že večkrat. Naj napredni element vodi stvar do konca. Že je bilo večkrat poročano, da se naj zaslužni narodi po osvoboditvi sami postavijo lastno vladno po svojem okusu. To je vse pametno, ali vprašam vas. Kje je naša inteligenca? Kar jih ni v prvih dneh napada pobegnili, so bili pobiti, ali odgnani neznano kam, koliko se jih vrne, ne dosti, če poprej ne omagajo pod težo udarcev. Kakaj volkovi so žejni slovanske krvi. Ni dolgo tega kar sem čital v amerškem časopisu članek izpod peresa znanega pisatelja. Da bi bilo najboljši pametno ustanoviti po vojni federacijo balkanskih držav po amerškem vzorcu da potem ne bode toliko ljubosumnosti.

Po tem bi Balkan prišel do svoje veljave, ker bi bil združen. Kaj je treba toliko teh potentiranih oseb, ki kritično do zadnje kaplje krvi, in prvi odneso pete, ko se nevihta bliža? Če pastir pobegne, so ovce izgubljene, čudež bi bil, da bi čreda ostala nedotaknjena in volk sit.

V domžalski okolici je več grajsčin, ki so bile večinoma v rokah nemških baronov. Te bi mogli po vojni enostavno pogrnati brez meje, kakor se te godilo in se še godi slovenskim tptinom sedaj, grajsko zemljo pa razdeliti med revne kmete, ki imajo premalo zemlje za obstanek. To bi držalo ljudi doma, in vse prizadete občine bi bile dosti na boljšem. Ljudstvo bi ostalo na lastni zemlji, ne pa da bi si iskalo kruha v tujini.

Kje ste pa drugi dopisniki? Ali ste res vsi tako zaposleni, da ni nobenega časa več za kak dopis? Upam, da so vam še stvari iz stare domovine v spominu, kakor meni, ker vem, da se je vsem enako godilo. Največkrat smo bili obdarovani po sedežu, če je pa priletelo na glavo, so rekli, da ne bode šanov. Odkod izvira izraz ne vem ali v domžalski okolici je vsak otrok.

Od habsburskega Otona ni nobenega glasu več. Mogoče da išče primerni sedež. Jaz imam tu eden polomljen stol z malo višjimi nogami, za primerno vsoto ga lahko dobi.

S pozdravom,

P. Rode,
Worcester, N. Y.

PRAVILA ZA PODRUŽNICE
SANSa.

(Nadaljevanje z 2. str.)

Krajevne zveze

V manjših naselbinah se podružnice lahko združijo v krajevne zveze, če vidijo, da bo tako njihovo delovanje lažje in uspešnejše. V velikih naselbinah pa je takih krajevnih zvez lahko več, če se to zdi članstvu umestnejše in koristnejše.

V področje krajevnih zvez spada vse, kar je skupna zadeva cele naselbine.

Krajevne zveze imajo svoje odbore, za katere veljajo enake določbe kakor za podružnice.

Krajevne zveze imajo seje vsaj enkrat na mesec, če zahteva delo, pa tudi večkrat. Teh sej se naj udeležuje tudi članstvo vseh pripadajočih podružnic.

Zaupniki

Da se olajša zveza in sodelovanje članstva in podružnic z izvrševalnim odborom SANSa, imenuje ta v okrajih, kjer je večje število podružnic, po posvetovanju s temi zaupniki, zlasti če ni v tistem okraju žla-

ma ali članice osrednjega sveta.

Zaupnikova naloga je to, da opazuje delo v svojem območju sodeluje z nasveti in pojasnili, vzdržuje stike z uradom izvrševalnega odbora in mu daje nasvete v prid ciljev SANSa na podlagi razmer v svojem okraju.

John Kebe umrl.

Gozdič je že zelen — travnik je razcveten — ptički pod nebom — veselo pojo ...

Dne 6. maja je na Corapolis, Pa., preminul John Kebe po dolgi bolezni. Rojen je bil leta 1872 v Dolenjem jezeru pri Cerknici. Tukaj zapuščala progo Frances, in brata Antona, brata Josipa in Franka v Greensburgu, sestro Mary, por. Kovac v Homer City, brata Mateja, župnika slovenske župnije v Pittsburghu, ter mnogo drugih sorodnikov in prijateljev. V to deželo je prišel takoj, ko je odslužil vojašnico v stari Avstriji, ter je vse svoje življenje težko delal, v začetku po raznih prenogovnikih, za 14 let na mali farmi, kjer ga je dohitela smrt.

Pokorni John je bil zelo mehke in dobrohotne narave ter izvanredno trdnega zdravlja, tako da smo ga njegovi mlajši tovariši radi tega zavidali in domnevali, da nas bo preživel vse. Pred kakimi dvema leti pa se je potuhnjeno priplazila zavrtna bolezen, katere nevarnosti se on ni pravočasno zavedel in tudi zdravniki so pronašli njen pravi

zavod, ko je bilo že prepozno. John je bil dober pripovednik in nešteto krat nas je zabaval s pripovedovanjem dogodovčin iz svojega vojaškega življenja, kako je po jezeru ribe lovil in po Javorniku srne zalezoval. Nič se ni zavedal, da se mu pridružuje bela žena. Do zadnjega je razpravljal z nami, kako bo letos farmal, in vse ga je zanimalo, kar je bilo v zvezi z njegovo domačijo, ker John za vedno zaspal, mirno, on je ljubil svojo zemljo, ker je bil pravi sin narave. Ko bo bolj toplo vreme, pa bom bolj — je govoril. — Solnce je najboljši zdravnik. Ko te ono žalje.

V. P.
Coraopolis, Pa.

SLOVENCI, KUPUJTE BONDE DRUGEGA VOJNEGA POSOJILA.

Rojaki v celi državi New York naj vsak nakup Vojnih bondov naznanijo zakladniškemu oddelku Združenih držav ter se v ta namen poslužijo spodaj priloženega kupona.

WAR BOND PURCHASE ADVISE COUPON

War Saving Staff
U. S. Treasury Department,
1270 Sixth Ave., New York, N. Y.

This is to advise you that during present Second War Bond Campaign I(we) have purchased Bond(s) amounting to \$..... of maturity values as my (our) contribution towards buying the PT Boats allotted to residents of Yugoslav origin in the State of New York.

Respectfully

Name

Address

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM.

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta — abecedni seznam dežel, provinc — navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov — navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav — v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE — 45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE — Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

S E D A J

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno ... Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:
KVIŠKU SRCE
(štev. 335) 2½×3¼ inčev: 224 strani; v belem celolidu. Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE
(štev. 415) 2½×3¼ inčev: 224 strani. Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI
(štev. 408) 2½×4 inčev: 235 strani — Vesterl Sv. Križev Pot. Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI
(štev. 416) 2½×4 inčev: 235 str. — Vesterl Sv. Križev Pot. Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM
(štev. 415) 2½×4¼ inčev. Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI
(štev. 335) 2½×3¼ inčev, v belem celolidu: 984 strani. Cena 75 centov

NEBESA NAŠ DOM
(štev. 401) 2½×4¼ inčev, 374 strani. Cena 75 centov

Angleški:
(Za mladih)
KEY OF HEAVEN
fino vezano — 35c
v usnje vezano — 75c

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York